

แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของจังหวัดหนองคาย Guidelines for Developing a Homestay Cultural Village in NongKhai Province

อัษฎาวุธ โภคาพานิช^{1*}, ณัฐพล สิริพรพิสุทธิ์², ธาริกา สุวรรณศรี³, นภาพร ทาระอาธร⁴,
ปารวี แก้วมณีชัย⁵ และภักฎดา ณ หนองคาย⁶

Atsawadut Phokaphanich^{1*}, Natthapol Siriponpisuth², Tharika Suwannasri³,
Napaporn Taraartorn⁴, Paravee Kaewmaneechai⁵ and Pakyada Na Nongkhai⁶

^{*1,2,3,4,5,6}สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1
จังหวัดหนองคาย 43000

^{*1,2,3,4,5,6}Field of Hotel , Udonthani Vocational College , Institute of Vocational Education :
Northeastern Region 1 , Nongkhai 43000

Received : May 7, 2023 Revised : June 20, 2023 Accepted : June 21, 2023

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดการหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์จังหวัดหนองคาย และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์จังหวัดหนองคาย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้างแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน โดยการใช้ตารางเครชีและมอร์แกน

ผลการวิจัย ศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าด้านที่พัฒนาได้พัฒนาให้เป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวมาพักค้างคืนเพื่ออยู่ใกล้ชิดได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน ด้านอาหารและโภชนาการได้จัดบริการอาหารโดยเน้นวัฒนธรรมอาหารพื้นเมืองอีสานจังหวัดหนองคาย ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นโฮมสเตย์ มุ่งเน้นส่งเสริมวัฒนธรรมชาวอีสาน โดยเฉพาะประเพณีบายศรีสู่ขวัญ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

* อัษฎาวุธ โภคาพานิช

E-mail : ussdawut@gmail.com

สิ่งแวดล้อมมีภูมิประเทศติดกับแม่น้ำโขง มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจหลายแห่งด้านการจัดการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์บ้านสีกายเหนือ จังหวัดหนองคายเป็นที่รู้จักจากปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติ “บั้งไฟพญานาค” โดยการบอกเล่าต่อกันและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางสื่อต่าง ๆ และแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ด้านที่พักได้แยกห้องนอนออกจากเจ้าของบ้านเป็นสัดส่วนมีที่นอนและเครื่องใช้ที่สะอาด ได้รับการดูแลรักษาความสะอาดเป็นอย่างดี ด้านอาหารและโภชนาการ ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้จากภาครัฐ โดยเน้นอาหารพื้นบ้านง่าย ๆ ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นได้จัดให้มีพิธีบายศรีสู่ขวัญ การแสดงพื้นบ้านและร่วมกันทำบุญใส่บาตรตอนเช้ากับนักท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่มีบรรยากาศการท่องเที่ยวทางธรรมชาติริมแม่น้ำโขงที่สวยงาม ล่องเรือนั่งชมบรรยากาศแม่น้ำโขง ชมการเลี้ยงปลากระชัง และด้านการบริหารประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโฮมสเตย์ได้ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายโดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook และ YouTube

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, หมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์

Abstract

The researcher studied the development of a homestay cultural village in Nong Khai Province. The objectives were 1) to study the current situation in the management of a homestay cultural village in Nong Khai homestay cultural village in Nong Khai Province. This research using the qualitative research methods , which applied the surveys , structured and semi - structured interviews , and participatory observation. The study was conducted from a sample of 103 people by using the Crazy and Morgan tables . Province and 2) to study the guidelines for developing a homestay cultural village in Nong Khai Province. This research using the qualitative research methods , which applied the surveys , structured and semi - structured interviews , and participatory observation. The study was conducted from a sample of 103 people by using the Crazy and Morgan tables.

The results of the research studied the current situation in the development of a homestay cultural village of Baan Sikai Nua , Sikai Sub - district , Mueang District , Nong Khai Province. It was found that the accommodation aspect was developed into a homestay cultural village with aim to allowing the tourists to participate , learn and exchange cultures with the villagers. In terms of food and nutrition aspect , it was found that the homestay cultural village provide local food and local services which focusing on Isan culture in Nong Khai Province. Regarding to local culture and traditions aspect, it was found that homestay cultural village focus on promoting Isan culture and tradition , especially “Bai Sri Su Khwan”. For natural resources and environment aspect found that the terrain is adjacent to the Mekong River. There are many interesting natural attractions.

Regarding to the public relations management aspect , it was found that Ban Seekai Nuea Homestay Cultural Village, Nong Khai Province known for supernatural phenomena "Naga Fireballs" through word of mouth, and publicizing information through various media. Guidelines for the development of a cultural homestay in Baan Sikai Nuea village , Sikai Sub - district , Mueang District , Nong Khai Province. It was found that the accommodation section had a separate bedroom from the owner's house. The accommodation has been kept clean with clean mattresses and appliances. They received training from the government on food and nutrition. By focusing on simple local food , culture and traditions. The villagers organize a Bai Sri Su Kwan ceremony , folk performance and jointly make merit and give alms to monks in the morning with tourists on natural resources and environment. The village has a natural tourism atmosphere along the beautiful Mekong River. You can take a boat ride to see the atmosphere of the Mekong River and watch fish farming. The public relations management of the homestay group has encouraged the use of a variety of public relations media with public relations through Facebook and YouTube.

Keywords : Guidelines , Homestay Cultural Village

1. บทนำ

จังหวัดหนองคายได้รับการจัดลำดับจากวารสาร The Us Magazine Modern Maturity ฉบับเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ.2544 ให้เป็น “บ้านพำนักรที่สองของชาวอเมริกันผู้สูงอายุ” ที่น่าอยู่ที่สุดลำดับที่ 7 จาก 15 ลำดับ จากการสำรวจสถานที่ต่าง ๆ 40 แห่งทั่วโลก (นิตยา ทนะบริหาร.2559) จังหวัดหนองคาย

มีพื้นที่ลักษณะพิเศษโดยตลอดแนวจังหวัดทอด้วยตามลำน้ำโขง ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตชายแดนกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นจังหวัดในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง “เป็นประตูการค้าสู่กลุ่มประเทศอินโดจีน” ในอนุภาคลุ่มน้ำโขงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่สวยงาม (สำนักงานจังหวัดหนองคาย , 2566)

โฮมสเตย์ (Homestay) เป็นการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งผสมผสานกันระหว่างการท่องเที่ยวและสถานที่พักนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ถึงการอยู่ การกิน การดำรงชีวิตประจำวัน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นที่เป็นชีวิตจริง จังหวัดหนองคายมีโฮมสเตย์ที่มีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ โฮมสเตย์บ้านปะโคใต้ ซึ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้การเลี้ยงปลากระชังในแม่น้ำโขง แหล่งท่องเที่ยวชาวเขื่อนอุบลรัตน์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรม มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมหมอลำกลอนพื้นบ้าน โฮมสเตย์บ้านพร้าวใต้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ชมการเลี้ยงปลานิลกระชัง นวดแผนไทย ผลิตภัณฑ์หลากหลายรูปแบบจากผ้าและคล้า และบ้านสีกายเหนือมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติคือ หาดสีกาย เป็นหาดที่ขาวยาวที่สุดช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน และเป็นสถานที่จัดงานเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย , 2565) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหมู่บ้านที่มีความน่าสนใจทางการท่องเที่ยว คือ หมู่บ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีการอนุรักษ์วัฒนธรรม และมีกิจกรรมของกลุ่มอาชีพหลากหลาย เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของจังหวัดหนองคาย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

2.2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกายเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 140 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกายเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 103 คน โดยการใช้ตารางเครชีและมอร์แกนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสำรวจ สัมภาษณ์ จากกลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป ได้ข้อมูลประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านที่พัก ด้านอาหาร ด้านวัฒนธรรม ด้านแหล่งท่องเที่ยว และด้านการประชาสัมพันธ์

3.3 ระยะเวลาการวิจัย

เริ่มจากเดือนกรกฎาคม 2564 - กรกฎาคม 2565

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแบบสังเกต และการสนทนากลุ่ม ดังนี้

4.1.1 แบบสำรวจ (Basic Survey Guide) ใช้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลบริบททั่วไปของพื้นที่ทำการวิจัย

4.1.2 แบบสังเกต (Observation Guide) เพื่อใช้สังเกตสภาพทั่วไปเกี่ยวกับหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ จังหวัดหนองคาย

4.1.3 แบบสัมภาษณ์ (Interview Guide) เพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประวัติหมู่บ้าน สภาพปัจจุบัน การพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์

4.1.4 แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการจัดสนทนากลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน โดยตั้งกรอบแนวคิดและรูปแบบสนทนาตามความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลและแนวคิดตรงกันเพื่อหาแนวทางการพัฒนา ซึ่งผู้เข้าร่วมสนทนา ประกอบด้วย

กลุ่มผู้รู้ 3 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ 15 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป 2 คน รวม 20 คน

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ กลุ่มผู้รู้ ผู้ปฏิบัติ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป เพื่อให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์กับชุมชน กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

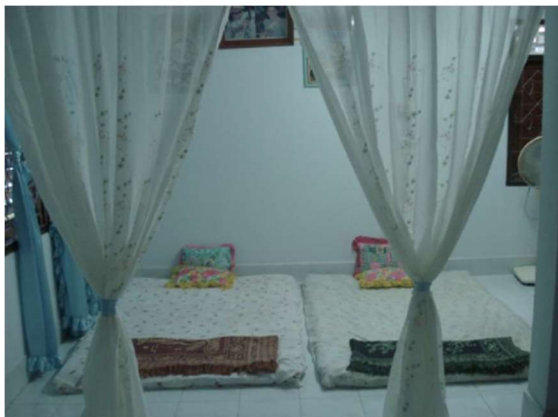
4.3 การจัดกระทำข้อมูล

4.3.1 นำข้อมูลมารวบรวม โดยจัดเป็นหมวดหมู่ กลุ่มผู้รู้ ผู้ปฏิบัติ และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั่วไป

4.3.2 สรุปข้อมูลตามเครื่องมือแต่ละประเภท

4.4 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ภาพที่ 1 ภายในห้องพักโฮมสเตย์ที่พัkb้านสีกายเหนือ

ภาพที่ 2 การต้อนรับนักท่องเที่ยวบ้านสีกายเหนือ

ภาพที่ 3 พิธีบายศรีสู่ขวัญต้อนรับนักท่องเที่ยวบ้านสีกายเหนือ

5. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของจังหวัดหนองคาย

5.1 สภาพปัจจุบันในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านที่พักปัจจุบัน ได้พัฒนาให้เป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวมาพักค้างคืนเพื่ออยู่ใกล้ชิดได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมตามเทศกาลของหมู่บ้านด้านอาหารและโภชนาการ พบว่าได้จัดบริการอาหารและที่พักโดยเน้นวัฒนธรรมอาหารพื้นเมืองอีสานจังหวัดหนองคาย ได้แก่ อาหารประเภทปลาแม่น้ำโขง ผักพื้นบ้านปลอดสารพิษที่ขึ้นตามธรรมชาติริมฝั่งแม่น้ำโขง ตลอดจนพืชผักสวนครัวที่ชาวบ้านนิยมปลูกไว้กินเอง และส่งเสริมให้ปลูกไว้รองรับนักท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น พบว่า โฮมสเตย์มุ่งเน้นส่งเสริมวัฒนธรรมชาวอีสาน โดยเฉพาะประเพณีบายศรีสู่ขวัญ ซึ่งถือว่าเป็นวัฒนธรรมอันดีงามของชาวอีสานจัดขึ้นเพื่อเป็นการรับขวัญและต้อนรับแขกที่มาเยือนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่าจังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศติดกับแม่น้ำโขงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจหลายแห่งแต่ละแห่งได้รับการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การคมนาคม การบริการอาหาร ห้องน้ำห้องสุขา ยานพาหนะ ที่พัก ระบบจราจร ป้ายบอกเส้นทาง ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัย

และการประชาสัมพันธ์ไว้อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว ด้านการบริหารประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโฮมสเตย์ พบว่า หมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์จังหวัดหนองคาย เป็นที่รู้จักทุกทั่วสารทิศ จากปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติ “บั้งไฟพญานาค” โดยการสื่อสารบอกเล่าต่อกันและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางสถานีวิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ วารสารสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ และนามบัตร

5.2 แนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ด้านที่พัก ได้แยกห้องนอนออกจากเจ้าของบ้านเป็นสัดส่วนมีที่นอนและเครื่องใช้ที่สะอาด ผ้าห่ม ผ้าเช็ดตัวเก็บบรรจุไว้ในซองพลาสติกใสเพื่อป้องกันฝุ่น ห้องอาบน้ำและห้องส้วมมีติด มีอุปกรณ์ถึงน้ำ อ่างน้ำ ได้รับการดูแลรักษาความสะอาดเป็นอย่างดี มีการจัดมุมพักผ่อน จัดสวนหย่อมบริเวณบ้านพักตามศักยภาพ ด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า การประกอบอาหารของหมู่บ้านโฮมสเตย์ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้จากภาครัฐ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขตำบลเข้ามาให้ความรู้ โดยเน้นอาหารพื้นบ้านง่าย ๆ แต่ปรุงรสชาติดี สะอาด และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เมนูอาหารหลักประเภทปลาแม่น้ำโขง ไก่ทอดสมุนไพรต้มไก่บ้าน และผักปลอดสารพิษ ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น พบว่า หมู่บ้านโฮมสเตย์ได้มีการแต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองในการต้อนรับผู้มาเยือน มอบพวงมาลัยให้กับทุกคน และจัดให้มีพิธีบายศรีสู่ขวัญ การแสดงพื้นบ้าน และร่วมกันทำบุญใส่บาตรตอนเช้ากับนักท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า หมู่บ้านโฮมสเตย์มีบรรยากาศการท่องเที่ยวทางธรรมชาติริมแม่น้ำโขงที่สวยงาม สามารถล่องเรือนั่งชมบรรยากาศแม่น้ำโขง ชมการเลี้ยงปลากระชัง และด้านการบริหารประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโฮมสเตย์ พบว่า ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook และ YouTube

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลการวิจัยแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของจังหวัดหนองคาย

6.1 สภาพปัจจุบันในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าด้านที่พักปัจจุบันได้พัฒนาให้เป็นหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ นักท่องเที่ยวมาพักค้างคืนได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมตามเทศกาลของหมู่บ้านด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า ได้จัดบริการอาหารและที่พักโดยเน้นวัฒนธรรมอาหารพื้นเมืองอีสานจังหวัดหนองคาย อาจเนื่องจากจังหวัดหนองคายมีภูมิประเทศติดกับแม่น้ำโขงจึงมีวัตถุดิบที่หาได้ง่าย คือ ปลาแม่น้ำโขง ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น พบว่า โฮมสเตย์มุ่งเน้นส่งเสริมวัฒนธรรมชาวอีสาน โดยเฉพาะ ประเพณีบายศรีสู่ขวัญ อาจเนื่องจากว่าพิธีบายศรีสู่ขวัญนั้น เป็นพิธีที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชาวอีสาน และแสดงออกถึงวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมและการต้อนรับที่อบอุ่นต่อผู้มาเยือน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวินี หาญณรงค์ (2556) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศติดกับแม่น้ำโขงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจหลายแห่งแต่ละแห่งได้รับการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การคมนาคม การบริการอาหาร ห้องน้ำ ห้องสุคายานพาหนะ ที่พัก ระบบจราจร ป้ายบอกเส้นทาง ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว การรักษาความปลอดภัยและการประชาสัมพันธ์ไว้อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว และด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า มีการให้ข้อมูลข่าวสารทางวิทยุชุมชน อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ อาจเนื่องจากปัจจุบันการสื่อสารสังคมออนไลน์สามารถทำได้ง่ายขึ้น และมีค่าใช้จ่ายไม่แพง จึงเป็นที่นิยมในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา สุคันธสิริกุล (2558)

6.2 แนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของบ้านสีกายเหนือ ตำบลสีกาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ด้านที่พัก ควรแยกห้องนอนออกจากเจ้าของบ้านเป็นสัดส่วนมีที่นอนและเครื่องใช้ที่สะอาด ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว ด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า เน้นอาหารพื้นบ้านง่าย ๆ แต่ปรุงรสชาติดี สะอาด และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง ทั้งนี้เพื่อแสดงออกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและเป็นที่จดจำของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัมภาภักดิ์ ฤกษ์วีระ และคณะ (2565) ด้านวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น พบว่า หมู่บ้านโฮมสเตย์ได้มีการจัดให้มีพิธีบายศรีสู่ขวัญ การแสดงพื้นบ้าน และร่วมกันทำบุญใส่บาตรตอนเช้ากับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้เป็นการรักษาและแสดงออกถึงวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส และสืบทอดให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา ทนะบริหาร (2559) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่า มีบริการล่องเรือนั่งชมบรรยากาศแม่น้ำโขง ชมการเลี้ยงปลากระชัง อาจเนื่องจากหมู่บ้านมีบรรยากาศการท่องเที่ยวทางธรรมชาติริมแม่น้ำโขงที่สวยงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลวลี ละม้ายเงิน (2560) และด้านการบริหารประชาสัมพันธ์ของกลุ่มโฮมสเตย์ พบว่า ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook และ YouTube ทั้งนี้เนื่องจากการสื่อสารทางสื่อออนไลน์ได้รับความนิยมสูง เข้าถึงได้ง่ายและประหยัดค่าใช้จ่ายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา วสุวัต และคณะ (2563)

7. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาโฮมสเตย์และแหล่งท่องเที่ยว โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทควรนำเทคนิควิธีการและการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงวัฒนธรรม การอนุรักษ์ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การอนุรักษ์วิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนเพิ่มผลผลิต และสร้างชุมชนให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคงต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา สุคันธสิริกุล. (2558). การพัฒนาศักยภาพการตลาดบริการของโฮมสเตย์ ที่ได้รับรองมาตรฐานในจังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- กุลวลี ละม้ายเงิน. (2560). การพัฒนาหมู่บ้านโฮมสเตย์บนฐานแนวคิดประชารัฐเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน : ชุมชนสีทวน อำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2562)
- นิตยา ทนะบริหาร. (2559). บทเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนกรณีศึกษาบ้านจอมแจ้ง ตำบลสีกายอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านกรบริหารกิจการสาธารณะ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พชร พิพัฒน์โยธะพงศ์. (2547). การจัดการแหล่งพักอาศัยแบบโฮมสเตย์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษา หมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทยบ้านโคกโก่ง อำเภอภูผามาศ จังหวัดภาพสินธุ์. วิทยานิพนธ์ คพ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ภาวณี หาญณรงค์. (2556). การศึกษาคุณภาพโฮมสเตย์กระซังแพเพื่อการท่องเที่ยว กรณีศึกษาโฮมสเตย์กระซังแพ ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- รัมภาภักดิ์ ฤกษ์วีระวัฒนา และคณะ. (2565). การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อศักยภาพที่พักโฮมสเตย์ หมู่บ้านศิรีวงกต จังหวัดอุดรธานี. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2565
- สุจิตรา วสุวัต และคณะ. (2563). กลยุทธ์การบริหารจัดการโฮมสเตย์เพื่อสุขภาวะชุมชนบ้านไผ่วิถีพุทธ จังหวัดพะเยา. วารสารสิรินธรปริทรรศน์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2563.

สุรางค์ จันทวานิช. (2547). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานจังหวัดหนองคาย. (2566). **แผนพัฒนาจังหวัด**

หนองคาย พ.ศ. 2566 – 2570. กลุ่มงาน

ยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด.

หนองคาย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย. (2565). **สื่อ**

ท่องเที่ยวชุมชน บ้านพร้าวใต้. ค้นหาเมื่อ

เมษายน 28, 2565, จาก<https://hongkhaicdd.go.th/>